

WO.053.6.2020.SB

Kraków, 6 sierpnia 2020 r.

Państwo
Adrianna Siudy
Łukasz Gibała
Stowarzyszenia Kraków dla Mieszkańców

Szanowny !

Odpowiadając na Państwa pytanie dotyczące wycinki drzew wzdłuż wałów Wisły i braku nasadzeń zastępczych, poniżej przedstawiam informacje będące w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w tej sprawie oraz znajdujące się na stronie internetowej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie (dalej „RZGW”).

Wycinka drzew i krzewów w pobliżu wałów przeciwpowodziowych Wisły jest planowana, prowadzona lub wykonana w związku z realizacją przez RZGW kilku dużych inwestycji w ramach „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”, współfinansowanego przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy), Bank Rozwoju Rady Europy, Fundusz Spójności UE oraz budżet państwa. Komponent 3 Projektu nosi nazwę *Ochrona przed powodzią Górnej Wisły*, a w jego ramach realizowany jest lub będzie Podkomponent 3A – *Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki*, zawierający następujące grupy inwestycji:

- 1) *Kontrakt 3A.1 Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie*,
- 2) *Kontrakt 3A.2 Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy*,
- 3) *Kontrakt 3A.3 Odcinek 4 – prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko*.

Dla inwestycji *Kontrakt 3A.3 Odcinek 4 – prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko* Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie (dalej „Regionalny Dyrektor”) wydał 20 maja 2015 r. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (znak: OO.4233.8.2014.BM), po przeprowadzeniu procedury oceny oddziaływania na środowisko. W trakcie postępowania dla przedsięwzięcia o nazwie „Projekt rozbudowy wałów p. powodziowych rzeki Wisły w Krakowie: Odcinek 4 – prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko” prowadzone były konsultacje społeczne.

Inwestycja obejmuje 3 zadania realizowane w celu zwiększenia zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenu zawała poprzez podwyższenie korony obwałowań na odcinkach:

- 1) Zadanie 1 – w km 60+325 do km 61+662 dł. 1337 m,
- 2) Zadanie 2 – w km 62+017 do km 63+183 dł. 1166 m,
- 3) Zadanie 3 – w km 63+779 do km 65+160 dł. 1381 m.

Roboty budowlane zostały zaplanowane do wykonania na terenie Miasta Krakowa (Podgórze – obręby 73,77 i 78) oraz w powiecie krakowskim: w gminie Liszki – obręby Kryspinów i Piekary i w gminie Skawina, obręb Skawina.

Podmiotem, który uzyskał ww. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, był Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, będący w stanie likwidacji od 1 stycznia 2018 r., tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, z późn. zm.). Tego dnia Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie przejęło obowiązek realizacji decyzji dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych zrealizowanych na wodach publicznych będących własnością Skarbu Państwa oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych, realizowanych dotychczas przez wojewódzkie jednostki organizacyjne, czyli zarządy melioracji i urządzeń wodnych (art. 536 ust. 3 ustawy).

RZGW przejęło w związku z tym uprawnienia z decyzji Wojewody Małopolskiego z 22 grudnia 2015 r., znak: WI-IX.7840.1.8.2015, o pozwoleniu na realizację inwestycji pn. *Rozbudowa prawostronnych obwałowań rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko (...) zlokalizowanych na terenie miasta Krakowa oraz w miejscowościach: Piekary i Kryspinów gmina Liszki, powiat krakowski, województwo małopolskie*. Decyzja ta została wydana na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 933 oraz z 2020 r. poz. 471). Zgodnie z przepisami ustawy organy i podmioty planujące inwestycje przeciwpowodziowe zostały zwolnione z obowiązku uzyskania części zezwoleń od różnych organów administracji. Do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji załącza się pozwolenie wodnoprawne, o ile jest ono wymagane, oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jednak inne uzgodnienia, pozwolenia, zezwolenia, zwolnienia, opinie bądź stanowiska właściwych organów wymagane odrębnymi przepisami zostały zastąpione opiniami organów wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy. Kwestię usuwania drzew i krzew reguluje art. 29 ust. 2 cytowanej ustawy: „Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji, z wyłączeniem drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie oraz opłat z tym związanych”. Inwestor zatem jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenu, na którym jest realizowana inwestycja przeciwpowodziowa.

Kwestia ochrony zadrzewień oraz ochrony gatunkowej roślin i zwierząt została natomiast rozpatrzona przez Regionalnego Dyrektora w postępowaniu prowadzonym przed wydaniem decyzji z 20 maja 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach. Jak ustalono podczas postępowania, „*Realizacja planowanych prac budowlanych wiąże się z oddziaływaniem inwestycji na szatę roślinną i faunę opisywanego obszaru. Jednak metoda przyjęta do realizacji minimalizuje to oddziaływanie, ograniczając je do wpływu na roślinność bezpośrednio kolidującą z przedsięwzięciem. Zniszczeniu ulegnie roślinność zielna oraz zostaną wycięte drzewa i krzewy bezpośrednio kolidujące z planowanym zamierzeniem inwestycyjnym oraz na obszarze zajęтым pod tymczasowe drogi technologiczne, drogę technologiczną oraz place manewrowe. Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe na przeważającym odcinku wału objętym planowaną inwestycją, szata roślinna okalająca wał pozostanie nienaruszona*”. Do wycinki przeznaczone zostały wyłącznie drzewa i krzewy rosnące bezpośrednio w pasie planowanych robót budowlanych oraz w jego najbliższym sąsiedztwie (tj. w pasie o szerokości do kilkunastu metrów od stopy obecnie istniejącego wału oraz od brzegów rowów w pobliżu wału), a wszystkie pozostałe drzewa i krzewy, o ile tylko rosły w bezpiecznej odległości od obiektów wałowych i od brzegów rowów przechodzących pod wałem przeciwpowodziowym, zostały pozostawione. W trakcie inwentaryzacji przyrodniczej, której wyniki znalazły się w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, na terenie tym nie stwierdzono występowania cennych i rzadkich okazów drzew i krzewów, ani nie stwierdzono zasiedlenia rosnących tam drzew i krzewów przez rzadkie gatunki zwierząt. Regionalny Dyrektor nie nałożył więc na inwestora obowiązku nasadzeń kompensacyjnych w miejsce wyciętych okazów drzew i krzewów, tym bardziej że przepisy prawa zakazują wprowadzania nowych nasadzeń w międzywał, a zakres

wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie może wykraczać poza obszar realizacji przedsięwzięcia. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach regionalny dyrektor ochrony środowiska nie może więc nakazać inwestorowi nasadzenia drzew w konkretnych, predysponowanych do tego lokalizacjach. Ujęcie wycinki drzew w decyzji związanej z realizacją zadań służących wzmocnieniu zabezpieczenia przeciwpowodziowego jest koniecznością, wynikającą z rangi przedsięwzięcia, odpowiedzialności związanej z zabezpieczeniem życia i mienia mieszkańców oraz realnej oceny możliwości dokonywanej indywidualnie dla każdego przypadku. Wprowadzenie warunku nasadzeń drzew winno precyzyjnie określać ilość, wiek, gatunki sadzonek oraz choć orientacyjnie powierzchnię i lokalizację nasadzeń. Warunki winny być mierzalne, przejrzyste ale też racjonalne – realne do wypełnienia przez inwestora. Z tych względów w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 20 maja 2015 r. określone zostały poniższe wymogi dotyczące ochrony drzew i siedlisk lęgowych ptaków podczas realizacji inwestycji:

- 1) *Ze względu na okres lęgowy ptaków wycinkę drzew krzewów przewidzieć w okresie jesienno-zimowym (prace prowadzić w terminie od 1 września do końca lutego). Dopuszczalne jest prowadzenie wycinki w innym terminie pod warunkiem dokonania kontroli ornitologicznej, która stwierdzi iż w wyniku wycinki nie dojdzie do zniszczenia gniazd lub lęgów ptaków;*
- 2) *Drzewa nie przeznaczone do wycinki należy odpowiednio zabezpieczyć przed uszkodzeniem. Prace w pobliżu systemów korzeniowych i pni należy wykonywać ręcznie. Nie można pozostawiać na dłuższy czas odkrytych brył korzeniowych, aby nie dopuścić do ich przesuszenia;*
- 3) *Zakazuje się składowania w pobliżu pni drzew jakichkolwiek materiałów, ziemi czy odpadów budowlanych;*

Z informacji otrzymanych od pełnomocnika RZGW wynika, że w ramach robót przygotowawczych „Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 – prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko” usunięto 63 szt. drzew, wyłącznie kolidujących z modernizowanymi budowlami. W 90% były to drzewa z gatunku wierzba, pochodzące z przerostów dawnych kęp wiklinowych. Nie wszystkie drzewa udało się usunąć do końca lutego br., część z nich wycięto w marcu. Przy wycince marcowej obecny był ornitolog, który stwierdził, że drzewa można bezpiecznie usunąć.

Wycięte drzewa i krzewy nie stanowiły jedyne siedliska ptaków na tym terenie, w większości przypadków stanowiły brzeżną część szerszych zadrzewień i zakrzaczeń, które nie będą usuwane, i które po zakończeniu robót budowlanych będą mogły ponownie zostać zasiedlone przez ptaki. Drzewostan pozostały w otoczeniu prowadzonych robót jest na bieżąco zabezpieczany przed uszkodzeniem w trakcie dalszych prac, pod nadzorem grupy ekspertów nadzoru środowiskowego, którzy na bieżąco monitorują stan zabezpieczeń i postępowanie wykonawcy robót.

W przypadku *Kontraktu 3A.2 Zwiększenie zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy*, Regionalny Dyrektor wydał 29 października 2012 r. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (znak: OO.4233.13.2012.BM), dla przedsięwzięcia o nazwie:

1. *„Budowa retencyjnego zbiornika przeciwpowodziowego „Bieżanów” na rzece Serafie w km 7+284 w m. Kraków”,*
2. *„Budowa retencyjnego zbiornika przeciwpowodziowego „Serafa – 2” na rzece Serafie w km 9+223 w m. Kraków”,*
3. *„Budowa retencyjnego zbiornika przeciwpowodziowego „Malinówka – 1” na potoku Malinówka w km 0+220 w m. Kraków”,*
4. *„Budowa retencyjnego zbiornika przeciwpowodziowego „Malinówka – 2” na potoku Malinówka w km 2+320 w m. Kraków”,*

5. „Budowa retencyjnego zbiornika przeciwpowodziowego „Malinówka – 3” na potoku Malinówka w km 3+017 w m. Kraków oraz w m. Wieliczka”.

Roboty budowlane są planowane do wykonania na terenie Miasta Krakowa – w Podgórzu (obręby 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 106, 108, 109), w Nowej Hucie (obręby 39, 40, 42, 43, 46 i 59) oraz w Wieliczce – obręb Brzegi.

30 września 2013 r. Wojewoda Małopolski wydał decyzję znak: WI-IX.7840.1.6.2013 o pozwoleniu na realizację inwestycji pn. *Budowa zbiornika retencyjnego „Bieżanów” na rzece Serafa w mieście Kraków*”, na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, na rzecz Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Ta część inwestycji została już wykonana.

Usunięcie 2800 szt. drzew, które jest przedmiotem Państwa zainteresowania, planowane jest do wykonania w ramach *Kontraktu 3A.1 „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie”*. RZGW ogłosiło przetarg na wykonanie robót budowlanych w ramach tego kontraktu, termin składania ofert upływa 13 sierpnia 2020 r.

Jak można przeczytać na stronie internetowej RZGW, w siedzibie tej jednostki odbyły się spotkania z instytucjami i organizacjami, które wykazały zainteresowanie ww. inwestycją, w tym nasadzeniami zastępczymi za drzewa planowane do wycinki. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele organizacji ekologicznych i społecznych – Koalicji Ratujmy Rzeki w tym Siostry Rzeki, Strajku dla Ziemi Kraków, Towarzystwa na Rzecz Ziemi, Akcji Ratunkowej dla Krakowa oraz przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa i naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie. Celem konsultacji było wspólne wypracowanie wysokich standardów realizacji inwestycji przy maksymalnym zachowaniu miejscowych walorów przyrodniczych.

Strony podpisały List Intencyjny, w którym wyraziły wolę i gotowość współpracy w zakresie minimalizowania i kompensowania negatywnych skutków oddziaływania realizowanej inwestycji na środowisko. Powołano Grupę Roboczą, składającą się z przedstawicieli każdej ze stron, której zadaniem jest długofalowa współpraca poprzez wspólne przygotowywanie inicjatyw i wypracowywanie jednolitych stanowisk. Członkowie Grupy wzięli udział w wizji terenowej na terenie wałów Wisły przewidzianych do rozbudowy, w trakcie której dokonano ponownej oceny konieczności usunięcia drzew. Zgodnie z sugestią organizacji ekologicznych, przy udziale autora projektu, oceniono wstępnie możliwość rezygnacji z karczowania części drzew. Aktualnie trwają prace nad ich zinwentaryzowaniem.

Po więcej informacji na temat stanu realizacji inwestycji, możliwości dołączenia do Grupy Roboczej czy uczestnictwa w spotkaniach oraz planowanych działaniach minimalizujących wpływ realizacji inwestycji na środowisko przyrodnicze proszę zwrócić się do RZGW.

Regionalny
Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie
mgr Ryszard Rostecki

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY
ŚRODOWISKA W KRAKOWIE
2020 -08- 07
DATA WYSYŁKI

6.08.2020.